

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΣΤΕΑΤ

12-5-2022

Οι αλληπάλληλες κρίσεις που τα τελευταία χρόνια επηρέασαν τη χώρα μας, οικονομικά, υγειονομικά και λόγω της πρόσφατης συνεχιζόμενης πολεμικής σύρραξης, λειτούργησαν και συνεχίζουν να λειτουργούν αρνητικά σε όλους τους τομείς και σε πολύ μεγάλο βαθμό και στον κατασκευαστικό κλάδο.

Η πολύ δύσκολη οικονομική συγκυρία των προηγούμενων χρόνων που οδήγησε ακόμα και στην αδρανοποίηση τεχνικών εταιριών λόγω έλλειψης αντικειμένου και ρευστότητας, μετά και την βαθιά ύφεση της οικονομίας ως αποτέλεσμα της παγκόσμιας υγειονομικής κρίσης με επιπλέον αρνητικές επιπτώσεις στην κατασκευαστική δραστηριότητα, κατέληξε πρόσφατα, με την εξέλιξη της πολεμικής σύρραξης, στην σοβαρότατη περαιτέρω αύξηση των τιμών ιδιαίτερα σε υλικά και στην ως εκ τούτου εξαιρετικά μεγάλη επιβάρυνση στο κόστος των εκτελούμενων έργων.

Αυτή η αρνητική πρόσφατη εξέλιξη απρόβλεπτης δυσμενοποίησης συνθηκών παρουσιάζεται στη παρούσα χρονική συγκυρία, όταν επιβάλλεται εκ των πραγμάτων, για την ανάπτυξη της οικονομίας και την αναγκαία κάλυψη των μεγάλων απωλειών του προηγούμενου διαστήματος σε συνέχεια των κρίσεων, (οικονομικής και συνεπειών πανδημίας), **μεγάλη αναπτυξιακή δραστηριότητα σε όλους τους τομείς, που ιστορικά ακολουθεί άμεσα ως διάδοχη κατάσταση τις κρίσεις.**

Λόγω των ιδιαίτερα μεγάλων απαιτήσεων επιτάχυνσης των διαδικασιών και επίλυσης του προβλήματος των ραγδαία αυξανόμενων τιμών, η ανάγκη για καλό προγραμματισμό κινήσεων, ορθές επιλογές και κατάλληλες ρυθμίσεις είναι ιδιαίτερα μεγάλη και απαιτεί συγκεκριμένες ενέργειες :

1. Άμεσες ενέργειες

- Οι προς έκδοση προσωρινοί συντελεστές αναθεώρησης που ανακοινώθηκε ότι θα εκδοθούν για το Δ' τρίμηνο του 2021, πρέπει να αναφέρονται σε τιμές που να ανταποκρίνονται στις πραγματικές αυξήσεις του κόστους κατασκευής των Δημοσίων Έργων και να προχωρήσει η σχετική διαδικασία έκδοσής τους άμεσα.
- Η απολογιστική αποζημίωση της αξίας ορισμένων βασικών υλικών που ενσωματώνονται στα έργα και υπόκεινται σε σημαντικές διακυμάνσεις τιμών που όπως ανακοινώθηκε περιλαμβάνει την ασφαλτο και το PVC, πρέπει να συμπληρωθεί περιλαμβάνοντας και τον σίδηρο σε όλες τις μορφές του που χρησιμοποιείται στα έργα, τον χαλκό καθώς και τα υλικά από παράγωγα του πετρελαίου, που παρουσιάζουν μεγάλες διακυμάνσεις τιμών.
- Είναι αναγκαία η άμεση αναπροσαρμογή των προϋπολογισμών όλων των υπό δημοπράτηση έργων, σε όλες τους τις μορφές, με ιδιαίτερη έμφαση στους προϋπολογισμούς των Έργων Παραχώρησης και Σ.Δ.Ι.Τ.
- Η προτεινόμενη από το Υπουργείο Υποδομών επείγουσα ρύθμιση για την πυροσβεστική αντιμετώπιση των συνεπειών της αύξησης των τιμών των υλικών πρέπει να επεκταθεί σε όλα τα εκτελούμενα και προς εκτέλεση έργα στη χώρα και ιδιαίτερα για τα εκτελούμενα σημαντικά για την Εθνική Οικονομία Έργα Παραχώρησης.
- Η επείγουσα ρύθμιση πρέπει να συμπεριλάβει όλα τα έργα, ανεξαρτήτως φορέα υλοποίησης, βασιζόμενη στο γεγονός της πλήρους ανατροπής της οικονομικής ισορροπίας των ήδη υπογεγραμμένων συμβάσεων εξαιτίας των απρόβλεπτων και βλαπτικών για τους Αναδόχους γεγονότων.

2. Ταχεία προώθηση ενεργειών εφαρμογής της με ΑΡ.60/07-04-2022 ΚΥΑ

Ανεξάρτητα και παράλληλα προς τα ανωτέρω, είναι αναγκαία η ταχεία προώθηση των ενεργειών των προβλεπόμενων από την ως άνω ΚΥΑ για

την λειτουργία της **Εταιρείας Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (ΕΠΤΤΕΜ)** και του **Παρατηρητηρίου Τιμών**, ώστε η αντιμετώπιση του θέματος των τιμών να μη γίνεται ευκαιριακά και αποσπασματικά με έκτακτα μέτρα όταν παρουσιάζεται πρόβλημα, αλλά ορθολογιστικά, συστηματικά και με διαφάνεια.

Ο ΣΤΕΑΤ σε συνεργασία με άλλες Εργοληπτικές Οργανώσεις προχωρά στην **χρηματοδότηση για την διαμόρφωση αντικειμενικών αναλύσεων τιμών σε 400 περίπου άρθρα εργασιών** και θα θέσει το αποτέλεσμα υπόψη του ΥΠΟΜΕ, επιζητώντας να προχωρήσει στις απαραίτητες ρυθμίσεις που εντάσσονται στις ενέργειες που προαναφέρθηκαν, **με νομοθετική κατοχύρωση του μηχανισμού παραγωγής συντελεστών αναθεώρησης από επικαιροποιημένο σύστημα αναλύσεων κόστους εργασιών των παραπάνω 400 περίπου άρθρων για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.**

Η ως άνω εργασία πέραν της χρησιμοποίησης των αποτελεσμάτων της μέχρι την εφαρμογή της ΚΥΑ, θα αποτελέσει και στοιχείο που θα ληφθεί υπόψη από την Εταιρεία Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών.

Οι ως άνω προσωρινές αναλύσεις θα πρέπει να εφαρμόζονται **σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις έργων** καθώς και τις **Συμβάσεις Παραχώρησης και τις Συμβάσεις που εμπεριέχουν Συντήρηση και Λειτουργία** μέχρι την λειτουργία της Εταιρείας Τιμολόγησης.

3. Πρότυπες Προτάσεις

Σε συνέχεια της θετικής ψήφισης του νόμου για την προώθηση των Πρότυπων Προτάσεων, είναι απαραίτητη η διεύρυνση της εφαρμογής του **για να δοθεί η χωρίς οικονομικά όρια προϋπολογισμού έργων δυνατότητα υιοθέτησης και αξιοποίησης προτάσεων κάθε είδους από ιδιώτες** για την ταχεία προώθηση έργων που δεν βρίσκονται σε διαγωνιστική διαδικασία, **με την σημαντική μείωση του προβλεπόμενου από τον νόμο προϋπολογισμού.**

4. Κατανομή πόρων Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Είναι αναγκαία η επανεξέταση της κατανομής των ως άνω πόρων, η οποία πρέπει να διαμορφωθεί πλέον με άλλα δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη τις νέες ανάγκες που προέκυψαν, τη μεγάλη σημασία συνέχισης και περαίωσης σοβαρών έργων και την απαραίτητη **μεγιστοποίηση της χρήσης των διατιθέμενων πόρων χωρίς την διάθεση σε τομείς που δεν είναι σίγουρη η απορρόφησή τους.**

Είναι απαραίτητη η ενίσχυση των πόρων που διατίθενται και ανήκουν σε έργα του ΥΠΟΜΕ, πολύ περισσότερο όταν έχουν ιδιαίτερα σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, κυρίως στο στοιχείο κατευθύνσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με σιγουριά απορρόφησης και διεύρυνση αντικειμένων. Πρέπει να δοθεί έμφαση και στον τομέα των κατασκευών και μάλιστα σε έργα με τα οποία αντιμετωπίζονται **μεγάλα και επιδεινούμενα κυκλοφοριακά προβλήματα, τα οποία βρίσκονται μέσα στο βασικό πυρήνα δράσεων αποφυγής περιβαλλοντικών προβλημάτων και των δυσμενών επιπτώσεων στην κλιματική αλλαγή με τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, ενώ συνεισφέρουν ουσιαστικά στην παραγωγική διαδικασία.**

Λαμβάνοντας υπόψη τα νέα δεδομένα και τις συνεπαγόμενες καθυστερήσεις, πρέπει άμεσα να διεκδικηθεί **παράταση του προβλεπόμενου χρόνου απορρόφησης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας** για την διασφάλιση της ομαλής περαίωσης των έργων.

5. Διάθεση προκαταβλητέου ποσού σε Νέα Έργα Παραχώρησης

Είναι απαραίτητη η επανεξέταση της πρακτικής που εφαρμόζεται με βάση τις αναληφθείσες υποχρεώσεις μέσω του Μνημονίου με την Ευρωπαϊκή Ένωση και η προώθηση σχετικής επαναδιαπραγμάτευσης.

Μία δεκαετία μετά το Μνημόνιο, με μία Παγκόσμια Υγειονομική Κρίση και μία απρόβλεπτη κρίση επίσης Παγκόσμια λόγω συνεχιζόμενης πολεμικής σύρραξης, χωρίς καμία απολύτως ευθύνη της χώρας μας, είναι αδιανόητη η συνέχιση εφαρμογής τιμωρητικών κανόνων του Μνημονίου για την παλαιότερη οικονομική της πολιτική.

Στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων και πέραν άλλων ρυθμίσεων, προτείνεται πάνω από το ήμισυ των χρημάτων που καταβάλλονται κατά την ανάληψη νέων Έργων Παραχώρησης (Upfront Fee) να διατίθεται για την χρηματοδότηση αναγκών έργων (απευθείας ή με Πληρωμές Διαθεσιμότητας) με την διαμόρφωση Ειδικού Ταμείου και το υπόλοιπο να καταβάλλεται για την αποπληρωμή του χρέους, ενώ σήμερα καταβάλλεται το σύνολο.

Η αντιμετώπιση του χρέους πρέπει να γίνεται από πόρους που προκύπτουν από την αύξηση της παραγωγής, που ενισχύεται ουσιαστικά από την εκτέλεση έργων και τις σοβαρές θετικές επιπτώσεις που δημιουργούνται στην οικονομία και όχι με την τυφλή διάθεση πόρων πολύτιμων που επιβλήθηκαν σχεδόν τιμωρητικά υπό άλλες συνθήκες.

Ο ΣΤΕΑΤ, με τις προτάσεις του και την ενεργό συμμετοχή του σε όλη την διαδικασία διαμόρφωσης θέσεων για τον εξορθολογισμό του συστήματος παραγωγής έργων και μελετών συμπεριλαμβανομένου και του ζητήματος της αναθεώρησης τιμών, ειδικότερα μάλιστα κάτω από τις παρούσες συνθήκες που επιβάλλουν **σοβαρή ενεργοποίηση στην αναπτυξιακή διαδικασία και πλήρη αξιοποίηση των διατιθέμενων πόρων σε συγκεκριμένους ανελαστικούς χρόνους**, θα συνεισφέρει ουσιαστικά στην αναπτυξιακή στροφή της οικονομίας και την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας.